

صاحب امتیاز و مدیر مسئول

پیل - ۱ صای - ۲۵

ضیا کولہ آلپ

نسخہ نمبر ۱۰ فروشدر

ادارہ خانہ سی

دیاربکر

حکومت دائرہ سندھ

ولایت مطبعہ سی

کفرافلہ : دیاربکر

کوچوگ مجموعہ

کوچوگ مجموعہ

۱۹۲۱-۲۳۸

آبونہ ہر اٹلی

سنہ لکھی: ۵۰۰

آئی آبلتی: ۲۵۰

فروشدر

ہفتہ دہ بر چیتار علمی ، ادبی ، سیاسی ، اقتصادی مجموعہ در

۱۴ ربیع الآخر سنہ ۳۴۱ بازار ایتسی ۴ کانون اول سنہ ۳۳۸

مصاحبہ :

خلافت استقلال

عقبیلہ قلعہ جق . ملک کنکری بیہ اسکیسی
کی ادارہ ایہہ جکسگز . مزدور ایستہ دیام
یالکزی اسلام اعتقاد لریلہ اسلام عبادت لری
قبول ایتہ کردر . مائلندہ بر تمکلیف
عرض ایڈیوردی .

پیہہ ہر افندیژ ، عصریک حکمدار لریہہ :
ایران ، روم ، مصر ، پیش ملک لریہہ
بر نامہ یازمشدی . بو نامہ لری ، قومشو
ملک لری اسلام دینہ دعوت ایڈیوردی :
سیامی تشکیلاتکزی ، حکومت مؤسسہ لریکزی

بو حکمدارلرک ، ملتزیه برابر اسلام
دینه کیردیکنی فرض ایدلم . او زمان ،
اسلام تشکیلاتی نه حال آله جقدی ؟ بونی
ذهنا کوره پیلیرز :

اسلام امتی داخلنده مهمات ، سیاحتجه
مستقل اوله جقدی . هرمانک کندی عرفتہ ،
کندی حرثنه اوبنون بر حکومت تشکیلاتی
بولونه جقدی . مع مافیه ، بوسیلمی استقلاللر ،
دینی وحدته مانع اولمایه جقدی . زیرا ،
بوتون مسلمان ملئر « محمد امتی » نامیه
قابت جبرک بر « دینی جامعه » خالنده
براشمش بولونه جقدی . بودینی جامعه نک
باشنده ، عصر سعادتده حضرت پیغمبر ،
اوندن سوکراده ، خلیفه لر بولونه جق و دائما
غیر مؤمنلری هدایتہ ، مؤمنلری صلاحه
دعوت ایدمه جکدی .

اوزمان ، ملتازک سیامی تشکیلاتلری خارچنده ،
برده مستقل « امت تشکیلاتی » بولونه جقدی .
فقط ، مع التأخلف تاریخ بزم فرض ایندی بکمز
سورنده جریان ایتدی . قومشو حکمدارلر ،
اسلام دینی وعظله ، ارشاده قبول ایتدیلر .
جهاد اهلانته احتیاج حاصل اولدی . اطرافده کی
ملکته لر حرباً دارالاسلامه ادخال ایدیلدیلم .
اوزن ، هر بزرگ ره اولجه تاس ایتمش برسیامی
تشکیلاتلری ، بر حکومتلری بوقدی . بوکا

بنام ، سامانلرده ، امت تشکیلاتیه دولت تشکیلاتی
برار وجوده کلدی بو ایکی تشکیلات بکری بکرندن
مستقل قالمایه رق بری برینه قاریشدی .
حال بوله قرآن کریم ملتازک لازم و اهمیتمی
تصدیق بو یوریور : « انا جماعتم شویا
وقبائل لغارفوا » آیت کریمه سی . سنری
ملتازک وقبیللر خالنده تشکیلی ایندی که
آراکزده تعارف ایدمه سکر . ملتازده در ،
تعارف ، آکلاشق ، مفاهمه ایتلمه دی بکدر .
انسانلرک مفاهمه سی « لسان » واسطه سیله در . انسانلری
آری اولان فردلر بری برینک نه دوشوندکار بی
آکلایه مازلر . بونلر آرا سنده (تئاکر)
واردر ، عینی لسانله قونوشان انسانلر
آرا سنده ایسه (تعارف) وجوددر .
او حالده ، لسانجه مشترک اولان زمهرلر ،
تعارف زمهرلریدر .

« حضرت پیغمبرده ، بر حدیث شریفنده
« روحار » تنظیم ایدیلش عسکرلر کیدر .
بونلردن تعارف اینلر ائتلاف ایدلر ،
تئاکر ایدلر سه اخلاصه دوشولر . بو یوریور
بو حدیث شریفنده آکلاشیا یورکه
« ائتلاف » ایچین ، بهر حال « تعارف »
لازمدر . « تئاکر » دن « اختلاف »
دوخار . او حالده ، بر دولتهک محتاج
اولدینی نام و حقایق ائتلاف آتیجق .

تعارف از مردمی اولان ملت داخنده قابل
 اوله بایر . اسلامیتک ایچریلازم طرفدار
 اولادینی بونصلرله استقلاله ایدیه بیلیر .
 اسلامیتک بدایتده ، پیغمبرافندیگ
 نامه-نی آلان حکمدارلرک ملئرلیله برابر
 اسلامیتی قبول ایتملرله نالوزماندز بری
 حصوکه کلهجی شهرسز اولان « مستقل
 امت تشکیلاتی » مع التأسف شیمدی به قادر
 مکمل بر صورتده وجوده کلهمدی . بو کون ،
 آرتق بوتشکیلاتک لازم اولدینی شکله
 تجلیسینی ایدیه بیلیرز ، بوتشکیلاتک
 چرچووه-نی شونفق عبارتدر : امت
 تشکیلاتده اساس « مسجدی » یعنی
 « محله مسجدی » در . محله مسجدلری « جامع »
 لره ، جامعلرده شهرک « جامع کبیر » بنه مربوط
 اولمالیدر . هر جامع کبیرک باشنده بر « مفتی »
 بولونمالیدر . هر دو انک مغتباری پای تخت
 مفتیسنه یعنی شیخ الاسلامه مربوط بولونمالیدر .
 بوتون مائارک شیخ الاسلاماری ده خلافت
 مقامنه مربوط اولمالیدر . مدرسه لرله تکیه لرده
 درجه لری اعتباریله بوتشکیلاته ربط
 ایدیه لیدر .
 خلافت مقامی ، بوتشکیلاتی اولجی
 وجوده کتیره مزدی . چونکه مستقل
 دکلدی . خلافتله سلطنت عینی ذاته اجتماع

ایندیکی زمان ، مطلقا بویکی صفندن بریمی
 دیگرینی تابعیتی آلتنه آیر . خلفای راشدین
 دورنده ، دیانت هرشدین اقدم اولدینی
 ایچین خلافت صفی اصادی ، سلطنت
 صفی اوکا نابیدی . امویلر ، عباسیلر ،
 عثمانیلر دورنده ایسه ، خلافت مقامی ،
 مادی قوته مالک امیرلرک قیلمیجه فتنه
 ایدیلدی ایچین ، سلطنته تابع اولشدری .
 بناء علیه ، بودورلرده خلافت مستقل دکلدی .
 حال بوک ، نفس الامریده ، خلافتکده ،
 سلطنتکده مستقل اولمه-نی لازمدی .
 بو کونکی تورک انقلابی ، بویکی قدرته ده
 نام استقلال ، تام حریتی بخش ایدی .
 بو کون ، تورکارک سلطنت حتی تمامیه خلفه
 انتقال ایتکله استقلاله نائل اولدینی کی ،
 خلافتده سلطنتدن آیریلقله نام راستقلاله
 مظهر اولدی . استقلاله مظهر اولان خلافت
 مقامی ، بوندن سوکرا ، بوفاریده بیان ایتدیگمز
 امت تشکیلاتی وجوده کتیره بیلهجکی کی .
 آرزو ایتدیکی زمانلارده « مقبیلر مؤتمری » ،
 « مدرسلر مؤتمری » ، « دینی تربیه مؤتمری »
 نامار یله بین الملل دینی شورالری ده جمع
 ایدیه بیله جکدر . امت تشکیلاتی کی بوامت
 اجتماعلریکده غایت فیضی اوله حقته شبهه
 یز قدر . ایشته بوفیضی اجتماعلر واسطه بیله

دره چوقدن بری درین بر اویقوبهده المشر
بولونان دینی حیاتیز یکیدن اویانه حق
وحضرت پیغمبرک وعدی موجبجه، اسلامیتک
بوندن سوکرانی شمشه می ده عصر معاندده
اولدینی قادار پارلاق اوله - قدر .

ضیا کولک آلب

تورک دولتنک تکاملی

۲۱

ابهرک توتهملرندل قرابتاری آکلاشهله
ییلیمی ؟ ایل اسماری اکثریتله توتهم
ا-ملریدر . بوتوتهملرک قرابتاری ، منسوب
اولدقاری ابهرکده قرابتندلالت ایدم ییلیر .
مثلا ، تالازلرک (طوغرول) توتهمله
آدلاندیقنی سوبله مشدک . (طوغرول)
آق بابله بکزر ، خاغانیله ییملری چلیکدن
اساطیری برقوشدر . آوجی قوشلرک
پادشاهیدر . تالازلره منسوب اولان
اوغوزلرک آتی آنا وینک اونفونلری ده
آوجی قوشلردر . شاهین ، قارتال ،
طاوشانجیل ، سونفور ، اوج قوش ، چغری .
بوفوشلرک . مارغریولله مناسبتی
آشکارددر . اوغوزلرله تالازلرک عینی
اوروقدن اولدیفنه ، توتهملر آرا - فنده کی
جمناسبتده بردلیدر .

بوش ، (قوشان) لرکده بوزمره یه افریا
اولدقاری ، توتهملرک (قوش) اولم سندن
استباط ایدیلیرز . بوندن باشقه ، قازاقلرک
توتهمی ده (قاز) در ، او حالده بونلرده
بوقارده کپارله افریاددر . محمود کاشغری یه
کوره (فزین) شهری (قاز) . منسوب
شهر دیمکدر ، (قاز) افراسیابک ، قیزینک
آدی ایش . قونلرله چکبلرکده اقربا
اولدقاری توتهملرندن چیقاریله ییلیر . قونلر
قونولیدر ، چکبلر یکیلیدر .

او حالده ، توتهملری ده قسم قسم مقایسه
ایتملی یز .

توتهملر یاحیوان اسمارندن ، یاخود
عنصر ، دوسم ، نلک اسملرندن آلتشدور :
(۱) حیوان اسماری

(۱) جنوبی اونفونلر — تالازلر
(طوغرولر) ، قوشان ، قازابی (قازاق) ،
آق قاز (قاز = چینایارجه قازاقلر)
طاووقلر ، قوزغوز (خوزار) قوزغوز
دکزی = خزار دکزی) ، جزدوفان ،
سونفورلی ، چغریل ، باش قورد
(آری یی) .

(۲) غربی اونفونلر : شاهلر ، شادلر
(بوزقورد سلاله سی) ، یوردولر (ایت
باراقلر ، قیرغیزلر ، ساقارلر ، قیزیل کویک)